

Tartu Lasteaed Helliku Lillede rühma VVV ehk Vahva Vastlapäev Vapramäel

Lillede rühma 4-5 aastased lapsed käisid Vapramäel lustimas 16.veebruari 2021. Lisaks vastlapäevale oli õppekäik seotud ka metslooma teemaga, mis hetkel oli rühmas projektina käimas. Õppekäigul oli kolm eesmärki:

1. Laps tunneb ennast looduskeskkonnas turvaliselt ja käitub lugupidavalt.
2. Laps proovib märgata ja eristada erinevaid jälgi lumel.
3. Laps tunneb liulaskmise tava, mis on seotud vastlapäevaga.

Organiseerides õppekäiku, oli üks põhieesmärke tutvustada lastele metsas ohutut liikumist ja lugupidavat käitumist looduse suhtes. Selleks korraldasime eelnevalt rühmas arutelusid teemadel *Kelle kodu on mets?*, *Kuidas käitun külas?*, *Kuidas metsas mitte kaduda?*, *Mida metsas võib teha ja mida mitte?*. Arutelude tulemusena sõlmisime lastega kokkulepped, millest kinni pidada:

1. Liigun rajal koos õpetajaga.
2. Ei murra oksa, korjan huvipakkuvat materjali maast.
3. Vabamängu ajal liigun nii kaugele, et õpetajat on näha. Kui õpetaja hõikab sinu nime, vastan hõikega.

Meie retk Vapramäel algas loodusmaja hoovist, kuhu meid tõi tellitud buss. Laste tähelepanu köitis kohe loodusmaja seinal olev kuju. Seletasin lastele, et see on Vapramäe maskott Vapu. Seletasin, mis tähendavad sinine ja kollane joon tema näol. Rajale siirdudes vaatasime üle märgid, mis raja alguses seisid. Tuletasime meelde kokkulepped ja asusime teele. Vapramäe tippu jõudes tegime kohe algust liulaskmisega lohku. Seda sai teha üksi, koos sõbraga, rongis ja muidugi koos õpetajaga. Mõne aja pärast tekkis huvi ümbrust uurida. Läksime väikesele luureretkele. Proovisime märgata jälgi lumel ja arvata, kuidas need sinna tekkisid. Uurimist saatis edu ja me tuvastasime hiire ja jänese jäljed. Lisaks sellele leidsime laste arvates ka Vapu, haldjate, metsavana ja päkapikkude jälgi. Aeg ajalt pudenes okstelt lund ja okkaid ja me olime päris kindlad, et neid puistab meile krae vahele Vapu. Tagasi Vapramäe tippu jõudes, pidasime väikse pikniku terviseampsu ja sooja teega. Väike võluküpsis õpetaja taskust andis jõudu ja nii sai sõpradega metsas veel toredaid mängu mängida. Prooviti ehitada onne nii mahalangenud okstest kui lumest. Koguti lõkkematerjali järgmise korra jaoks (selleks ajaks olid lapsed kindlad, et tahavad veel tagasi tulla mängima ja matkama). Koguti maast varandust kaasavõetud aaretekarpi. Karpi kogunesid erineva kujuga käbid, sügisesed pähklid, erineva pikkusega okkad, maast leitud männi ja sarapuu oksad. Spontaanselt tekkis ka kaks mängu, mida jagan ka teistega.

I MÄNG

Sõidan-sõidan

Vaja läheb mõnda last, üks jämedam mahalangenud puutüvi ja uudishimulik õpetaja, kes esitab küsimusi.

Mäng ise on lihtne. Lapsed ronivad kaksiratsa puu peale istuma tihedalt üksteise selja taha. Mida tihedamalt istutakse, seda rohkem lapsi mahub ja mida rohkem on lapsi, seda sõbralikum on seltskond. Seejärel otsustab seltskond, millega nad sõidavad ja uudishimulik õpetaja saab igäühe käest küsida, kuhu reisija on teel. Reisi ajal võib ka ühiseid laule laulda ja kui reis on läbi, võib leida uue puutüve ning mäng algab otsast peale.

II MÄNG

Laadin-laadin

Vaja läheb mõnda väsinud last ja täiskasvanut, lisaks mõned kivid, kändud ja puujuured. Matkaga ja mänguga on ikka nii, et lõpuks väsid ära ja nagu tänapäeval on moes öelda - aku saab tühjaks. See mäng õpetabki, kuidas saada võitu väsimusest ja laadida akut. Nimelt on vaja hästi aeglaselt lonkides leida endale üks känd, kivi või puujuur ja seal peal hästi vaikselt seista. Sii see kivi, känd või puujuur annab sulle jõudu ja sa jaksad jälle natuke olla ja jaksad isegi tagasi bussi peale minna. Kõige parem lugu on veel see, et kui sa seal puujuure, kivi või kändu peal oled, siis väsimus ja paha tuju kaovad kuhugi iseenesest ära. Mängu võib korrata, kuni naerutuju tagasi tuleb. Mängu leiutasid lapsed ise spontaanselt ja see tõesti toimis. Soovitame soojalt. Üks väike lisa mängule - kui enam üldse ei jõua tagasi kõndida, siis võib ju alati minna joostes. Laadimisprotsess on rangelt soovituslik ka täiskasvanutele.

Kui oli aeg minna bussile, et sõita tagasi Tartusse, seisime kõik koos korraks veel loodusmaja hoovis ja lehvitasime metsale ja loomadele ja puudele ja põõsastele ja kividele ja kändudele ja puujuurtele ja muidugi Vapule. Lapsed nurusid õpetajatelt lubaduse, et tuleme kevadel tagasi. Tahame näha rohelist Vapramäge, sest siis on ka Vapu juba julgem, tahame näha voolamas tasast Elva jõge ja vaatame üle Kalevipoja istumisase. Uued seiklused on ootamas.

KOKKUVÕTE

See oli esimene suurem õppekäik Lillede rühmale. Tänu eelnevatele kokkulepetele lastega, toimis kõik nii nagu oli planeeritud. Lapsed oskasid metsas käituda lugupidavalt, retke jooksul ei murtud ühtegi oksa ja mängimiseks ja kaasavõtmiseks koguti materjali maast. Lapsed mõistavad, et mets on loomade, lindude ja putukate elukeskkond. Lugesime ka laste palvel mitu korda Juhani Pütsepa raamatut Vapramäe Vapust. Koostades täna seda matka kokkuvõtet, on mul vanemate tagasiside selle kohta, et nad on laste palvel käinud peredega veel ja veel Vapramäel matkamas. Lastel on meeles kokkulepped ja nad on vanematele selgitanud, kuidas peab metsas käituma. Ja muidugi lood Vapust, kes vaikselt ja sõbralikult Vapramäel kõike jälgib.

Vapramäe on ka minu isiklik lemmikpaik.

Lugupidamisega

õpetaja Imma Reinas ja meie sõbralik Lillede rühm

Pildil koos lastega assistent Johanna.

Leia pildilt jooksvad lapsed!